

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobce: **MVDr. J. L.**
zastoupený advokátem Mgr. Janem Konečným
sídlem Žampachova 1729/12, Černá Pole, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín

za účasti osoby zúčastněné na řízení:
EG.D, a.s., IČO: 28085400,
sídlem Lidická 1873/36, Černá Pole, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2023, č. j. KUZL 94526/2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Městský úřad Holešov (dále jen „vyvlastňovací úřad“) vydal na žádost osoby zúčastněné na řízení (dále jen „vyvlastnitel“) rozhodnutí ze dne 9. 8. 2023, č. j. HOL-6868/2023/SÚ/AH (dále jen „rozhodnutí o vyvlastnění“). Výrokem I vyvlastňovací úřad podle § 24 odst. 3 písm.

a) bod 2 zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o vyvlastnění“; viz čl. XXIX bod 1 zákona č. 152/2023 Sb.), rozhodl o vyvlastnění žalobcova vlastnického práva k části pozemku p. č. X, v k. ú. X (všechny pozemky uvedené v tomto rozsudku se nachází v totéž katastrálním území - pozn. soudu), a to zřízením věcného břemene ve prospěch vyvlastnítele. Věcné břemeno spočívá v právu zřídit a provozovat na pozemku zařízení distribuční soustavy, a to kabel NN a uzemnění včetně všech součástí a příslušenství. Rozsah věcného břemene činí 76,64 m² při délce 154,06 m. Výrokem II stanovil vyvlastňovací úřad náhradu za zřízení věcného břemene ve výši 4 307 Kč. Výrokem III vyvlastňovací úřad určil, že vyvlastnitel je povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění nejpozději do 4 let od právní moci rozhodnutí o vyvlastnění. Výrokem IV stanovil vyvlastňovací úřad, že vlastnické právo žalobce k pozemku vyvlastněním nezaniká.

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 31. 10. 2023, č. j. KUZL 94526/2023 (dále jen „napadené rozhodnutí“), na základě žalobcem podaného odvolání změnil rozhodnutí o vyvlastnění tak, že nově stanovil lhůtu pro uskutečnění záměru v délce 2 let, zrušil jeho výrok IV a z výrokové části i odůvodnění odstranil zmínky o použití zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění zákona č. 403/2020 Sb. (dále jen „liniový zákon“; viz čl. XXXIII bod 1 zákona č. 152/2023 Sb.).
3. Žalobce podal dne 2. 1. 2024 proti napadenému rozhodnutí žalobu podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V podání ze dne 15. 1. 2024 žalobce upřesnil, že žaloba směřuje pouze proti rozhodnutí o vyvlastnění podle § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění (výrok I prvostupňového rozhodnutí), a nenapadá tedy rozhodnutí o náhradě za zřízení věcného břemene podle § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění (výrok II prvostupňového rozhodnutí).

Žaloba

4. Žalobce v první řadě namítá, že znalecký posudek o výši náhrady za zřízení věcného břemene předložený vyvlastnítelem stanovil výši náhrady za omezení vlastnického práva nesprávným způsobem, neboť nevychází z obvyklé výše nájemného. Výsledkem je dramaticky odlišná výše náhrady. Vadný posudek předložený vyvlastnítelem je překážkou meritorního rozhodnutí o vyvlastnění, neboť vyvlastnitel nesplnil povinnost předložit materiálně a formálně správný posudek.
5. Vyvlastňovací úřad pochybil dále tím, že nezohlednil žalobcem předložený znalecký posudek. Žalobce předložil tento posudek bezodkladně po uplynutí třicetidenní lhůty podle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění, a to proto že nebyl schopen lhůtu dodržet. Žalobce ale požádal o její prodloužení. Tuto žádost měl vyvlastňovací úřad posoudit podle jejího obsahu jako žádost o navrácení v předešlý stav, neboť smyslem bylo zjevně požádat o prominutí zmeškání úkonu, který žalobce nestihl. Navíc i v případě pozdního předložení žalobcova posudku o výši náhrady za vyvlastnění, jde o relevantní důkaz, který zpochybnil správnost posudku předloženého vyvlastnítelem.
6. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného o tom, že námitky proti trase vedení podzemního kabelu měl vznášet již v územním řízení. Tato otázka se neposuzuje v územním řízení, nýbrž ve vyvlastňovacím řízení. Zda nelze účelu vyvlastnění dosáhnout šetrněji k vyvlastňovanému měl vyvlastňovací úřad zkoumat z úřední povinnosti bez ohledu na žalobcovy námitky, což neučinil. Za nepřiléhavý považuje žalobce názor žalovaného, že

pokud byl žalobce v průběhu územního řízení hospitalizován, mohl si zvolit zástupce, který za něj mohl jednat. Tomuto účelu institut zástupce neslouží.

7. Žalovaný se nevypořádal s otázkou, zda je dán veřejný zájem pro budoucí výstavbu, resp. zda jde o stavbu distribuční soustavy dle § 2 odst. 2 bod 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění po zdejších předpisech (dále jen „energetický zákon“). Stejně tak se žalovaný nevypořádal s námitkou neurčitosti výroku o zřízení věcného břemene z důvodu, že není patrné, v jakém rozsahu má být zřízeno. Konečně za vadu řízení považuje žalobce i skutečnost, že není zřejmé, zda vyvlastňovací řízení probíhalo podle zákona o vyvlastnění nebo na něj dopadají i ustanovení liniového zákona.

*Vyjádření žalovaného
a osoby zúčastněné na řízení*

8. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby. K námitkám uplatněným v žalobě se vyjádřil obdobně jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pokud jde o navrhovanou změnu trasy, připustil žalovaný, že takovou námitku lze uplatnit i ve vyvlastňovacím řízení. Žalobce uplatnil alternativní trasu vedení v rámci jednání o uzavření smlouvy s vyvlastnitelem vedeném před zahájením vyvlastňovacího řízení. Uvedl přitom, že navrhovaná trasa mu do budoucna znemožňuje uvažovanou výstavbu zemědělské stavby na vyvlastňovaném pozemku. Žalobce však netvrdil, že by vešel v jednání se stavebním úřadem o umístění takové stavby, a proto není třeba brát tuto námitku v potaz.
9. Osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby soud žalobu odmítl pro opožděnost. Dle jejího názoru vyvlastňovací úřad postupoval zcela správně podle liniového zákona, neboť jde o energetickou infrastrukturu podle § 1 odst. 4 liniového zákona. Záměr pouze nepředstavuje vybraný záměr energetické infrastruktury ve smyslu druhé věty tohoto ustanovení. V daném případě se tak použije § 2 odst. 5 liniového zákona (míněn zjevně § 2 odst. 2 – pozn. soudu), podle něhož se lhůty pro podání žalob zkracují na polovinu. Žalobní lhůta činila 1 měsíc od oznámení napadeného rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
11. Žaloba je i včasná. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) nelze uplatnit ustanovení liniového zákona stanovící pro podání žaloby kratší než obecnou dvouměsíční lhůtu podle § 72 odst. 1 s. ř. s., pokud se vyvlastňovaný řídil nesprávným poučením o délce lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí o vyvlastnění, a v důsledku toho podal žalobu opožděně. Bylo by tím popřeno jeho právo na přístup k soudu. Důsledky nesprávného poučení nelze přičítat k tíži vyvlastňovaného (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 8. 2014, č. j. 8 As 48/2014-27, č. 3143/2015 Sb. NSS, a obdobně rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295).
12. Soud má za to, že v daném případě nastala obdobná situace. Žalovaný sice výslovně neuvedl v napadeném rozhodnutí poučení o délce lhůty k podání žaloby. Nezpochybil rovněž, že se na daný záměr liniový zákon vztahuje, nicméně výslovně konstatoval, že jej nelze aplikovat v důsledku pochybení vyvlastňovacího úřadu spočívajícího v tom, že nesplnil povinnost poučit žalobce o použití tohoto zákona. Právě z toho důvodu ostatně z rozhodnutí o vyvlastnění odstranil zmínky o aplikaci liniového zákona. Za daných

okolností tak mohl žalobce nabýt legitimní očekávání, že ani v řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí se neuplatní zkrácená žalobní lhůta podle § 2 odst. 2 liniového zákona. Její aplikací by bylo žalobci upřeno právo na přístup soudu. Pokud žalobce podal žalobu před uplynutím obecné dvouměsíční lhůty podle § 72 odst. 1 s. ř. s., nelze ji odmítnout pro opožděnost.

13. Soud proto dospěl k závěru, že žaloba je věcně projednatelná.
14. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
15. O věci samé soud rozhodl bez nařízení jednání. Žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil. Žalobce se k výzvě soudu nevyjádřil, a soud má tedy za to, že i on s rozhodnutím věci bez jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Dokazování soud neprováděl.

Posouzení žaloby

16. Soud předesílá, že přezkoumává napadené rozhodnutí pouze v rozsahu výroku o vyvlastnění ve smyslu § 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění. Naopak nemá pravomoc k tomu, aby přezkoumal také zákonnost výroku o náhradě za zřízení věcného břemene podle § 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění, neboť přezkum této části napadeného rozhodnutí náleží do pravomoci soudů rozhodujících v občanském soudním řízení. Ostatně sám žalobce v průběhu řízení upřesnil, že v této části napadené rozhodnutí ani nenapadá.
17. Z uvedeného nicméně plyne, že se soud v rámci vypořádání uplatněných námitek může zabývat pouze těmi otázkami, které mohou mít vliv na posouzení zákonnosti výroku o vyvlastnění. Otázky, které se týkají výše čistě jen přiznané náhrady za vyvlastnění (zřízení věcného břemene) a způsobu jejího určení, soud posuzovat nemůže, neboť by tím vybočil z mezí své pravomoci. I kdyby při stanovení náhrady došlo ze strany správních orgánů k pochybení, nemohlo by to mít za následek zrušení výroku o vyvlastnění. Tím ovšem není vyloučena aplikace § 28 odst. 2 zákona o vyvlastnění, podle něhož zrušením výroku o vyvlastnění (§ 24 odst. 3 zákona o vyvlastnění) pozbývá platnosti i výrok o náhradě za vyvlastnění (§ 24 odst. 4 zákona o vyvlastnění).
18. Soud se tak nezabýval námitkami směřujícími výlučně proti výroku o náhradě za vyvlastnění. Jde zejména o námitku, že znalecký posudek předložený vyvlastnitelem stanovil výši náhrady nesprávným způsobem, neboť nevychází z obvyklé výše nájemného. Stejně tak se soud nezabýval námitkou, podle níž měl vyvlastňovací úřad při určení náhrady zohlednit žalobcem opožděně předložený znalecký posudek jako důkaz vyvracející správnost posudku předloženého vyvlastnitelem. V obou případech jde o námitky zpochybňující čistě jen správnost stanovené náhrady za vyvlastnění.
19. Nelze v této souvislosti souhlasit s tvrzením žalobce, že domněle vadný posudek předložený vyvlastnitelem je překážkou meritorního rozhodnutí o vyvlastnění. O takový případ by se snad mohlo jednat v situaci, pokud by znalecký posudek na první pohled obsahoval natolik závažné a zjevné nedostatky, že by jej nebylo možné vůbec považovat za dostatečný podklad pro rozhodnutí vyvlastňovacího orgánu. Například pokud by byl vypracován odborně zcela nezpůsobilou osobou, pokud by neobsahoval údaj o výši náhrady nebo způsobu jejího určení apod. Obdobně závažné vady by jistě bránily tomu, aby vyvlastňovací úřad rozhodl ve věci meritorně, neboť by nejprve musel obstarat jiný podklad pro stanovení výše náhrady.

V projednávané věci ale znalecký posudek předložený vyvlastnitelem natolik závažnými nedostatky netrpí, a ostatně ani žalobce nic takového netvrdí a vznáší výhrady pouze proti způsobu stanovení výsledné výše náhrady. Posouzením výše náhrady a její přiměřenosti se však soud, jak již bylo uvedeno, v řízení ve správním soudnictví zabývat nemůže.

20. Soud se tak zabýval až navazující námitkou, podle níž se vyvlastňovací úřad nesprávně vypořádal s žalobcovou žádostí o prodloužení třicetidenní lhůty k předložení znaleckého posudku dle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění. Nelze totiž zcela vyloučit, že případné pochybení vyvlastňovacího úřadu mohlo mít vliv i na jeho další postup a na zákonnost samotného výroku o vyvlastnění. Teoreticky je totiž možné, že při zohlednění jiné výše náhrady by vyvlastňovací úřad mohl dospět k závěru, že splnění účelu vyvlastnění je zcela zjevně nepřiměřené závažnosti (finanční výši) újmy, kterou vyvlastněním utrpí žalobce, a tudíž nelze k vyvlastnění přistoupit.
21. Z obsahu předloženého správního spisu plyne, že žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení byla podána dne 27. 2. 2023. Vyvlastňovací úřad uvědomil oba účastníky přípisem ze dne 16. 3. 2023 o zahájení vyvlastňovacího řízení. Současně vyzval žalobce výzvou z téhož dne, aby doložil, že požádal o vyhotovení znaleckého posudku za účelem stanovení náhrady za omezení vlastnického práva, a usnesením z téhož dne vyvlastňovací řízení přerušil. Všechny tři písemnosti byly žalobci doručeny fikcí dne 31. 3. 2023. Na základě odvolání podaného vyvlastnitelem však vydal vyvlastňovací úřad dne 4. 4. 2023 usnesení a rozhodnutí, jimiž zrušil předchozí uvědomění účastníků, výzvu žalobce a usnesení o přerušování řízení ze dne 16. 3. 2023.
22. Následně vydal vyvlastňovací úřad dne 4. 4. 2023 nové uvědomění účastníků o zahájení řízení a výzvu, v níž uložil žalobci, aby podle § 20 odst. 1 vyvlastňovacího zákona předložil ve lhůtě 30 dnů znalecký posudek ke stanovení výše náhrady za omezení vlastnického práva. Žalobce byl ve výzvě poučen o tom, že v případě nepředložení znaleckého posudku se náhrada stanoví podle posudku předloženého vyvlastnitelem. Obě písemnosti byly žalobci doručeny fikcí dne 17. 4. 2023. Od tohoto dne se tedy odvíjí začátek třicetidenní lhůty k předložení znaleckého posudku, přičemž poslední den jejího běhu připadl na 16. 5. 2023.
23. Žalobce podáním doručeným dne 15. 5. 2023 požádal vyvlastňovací úřad o prodloužení lhůty k doručení znaleckého posudku do 30. 6. 2023. Uvedl, že plocha je určena územním plánem k zástavbě a má záměr vybudovat zde zemědělskou stavbu pro skladování. Zpracování znaleckého posudku již zadal znalci. Vyvlastňovací úřad odpověděl na tuto žádost přípisem ze dne 31. 5. 2023, v němž sdělil žalobci, že lhůta podle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění je lhůtou zákonnou, kterou nelze prodloužit, a proto žádosti nelze vyhovět. Žalobce předložil znalecký posudek dne 12. 6. 2023.
24. Žalobci lze z části přisvědčit v tom, že podle § 37 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 403/2020 Sb. (dále jen „správní řád“) se podání posuzuje *podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno*. Naznal-li tedy vyvlastňovací úřad, že lhůtu podle § 20 odst. 1 zákona o vyvlastnění nelze prodloužit, měl žalobcovo podání podle obsahu posoudit jako požádání o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 1 a 2 správního řádu, neboť tento institut lze aplikovat i v případě zákonné lhůty. Je totiž zřejmé, že účelem žádosti bylo překonat účinky nastalé v důsledku uplynutí zákonné lhůty stanovené žalobci k předložení znaleckého posudku. V této souvislosti lze jen poznamenat, že správní řád nestanoví, že lze o prominutí zmeškání úkonu požádat až po uplynutí příslušné lhůty. Za situace jako v projednávané věci, kdy bylo zjevné, že žalobce nemůže znalecký posudek ve

stanovené lhůtě předložit, bylo možné, aby žalobce požádal o prominutí zmeškání úkonu i před jejím uplynutím a posudek doložil bezodkladně po jeho vyhotovení.

25. Jak plyne z § 41 odst. 2 druhé věty správního řádu *s požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá*. Nadto musí podatel prokázat, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění (§ 41 odst. 4 správního řádu). Ani jednu z těchto podmínek žalobce nesplnil. V požádání zejména nevylicil a nedoložil, jaké důvody mu bránily ve včasné předložení znaleckého posudku, natož aby důvody prokázal. Nemluvě o tom, že samotný posudek byl vyhotoven dne 22. 5. 2023 a žalobce jej předložil až 12. 6. 2023, tedy o další tři týdny později. I pokud by tedy vyvlastňovací úřad posoudil žalobcovo podání ze dne 15. 5. 2023 podle obsahu jako požádání o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 1 a 2 správního řádu, nemohl by mu vyhovět.
26. Přestože se tedy vyvlastňovací úřad dopustil dílčího procesního pochybení, nemohla mít tato vada vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobní bod není důvodný.
27. Žalobce dále vytýká správním orgánům, že se nezabývaly otázkou, zda je dán veřejný zájem pro budoucí výstavbu, resp. zda jde o stavbu distribuční soustavy dle § 2 odst. 2 bod 1 písm. a) energetického zákona. Jinými slovy, namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
28. Požadavek, aby správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení důkazů a při výkladu právních předpisů, a vypořádal se se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníků řízení, plyne z § 68 odst. 3 správního řádu. Pokud se odvolací orgán (zde žalovaný) nevypořádá s uplatněnými odvolacími námitkami, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být ovšem vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, v nichž se správní orgán podstatou námitky účastníka řízení řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky a dopustí se dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat, např. tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela reagovat a neučiní tak ani implicitně (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Správní orgány přitom nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, č. 26/2009 Sb. ÚS, a rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43). O nepřezkoumatelnost nejde ani tehdy, pokud je námitka, kterou správní orgán pominul, pro posouzení věci zjevně irelevantní (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 10. 2020, č. j. 1 Afs 68/2020-31).
29. Soud neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Žalovaný se existencí veřejného zájmu na realizaci stavby zabýval v odůvodnění napadeného rozhodnutí (zejména první tři odstavce na str. 8). Dospěl přitom na základě právní úpravy obsažené v energetickém zákoně a posouzení předmětu stavby, pro jejíž realizaci požádal vyvlastnitel o vyvlastnění, k závěru, že jde o stavbu, jež je zřizována a provozována ve veřejném zájmu a pro niž lze vyvlastnit. Tím

dostal své zákonné povinnosti rozhodnutí odůvodnit. Existenci veřejného zájmu na realizaci stavby se navíc detailně zabývalo i rozhodnutí o vyvlastnění (str. 6 až 7), jehož závěry žalovaný aproboval. Je pravdou, že žalovaný nezkoumal hlouběji, o jak závažný a významný veřejný zájem v tomto případě jde, např. jaký bude veřejný přínos provedení stavby, k jakému účelu bude sloužit a proč je její vybudování nezbytné. Tyto úvahy však obsahuje zčásti již rozhodnutí o vyvlastnění. V této souvislosti je také třeba zdůraznit, že i námitky a tvrzení žalobce obsažené v odvolání proti rozhodnutí o vyvlastnění jsou zcela obecné a neobsahují žádná konkrétní tvrzení, jimiž by žalobce existenci či intenzitu veřejného zájmu zpochybnil. Za daných okolností tak nebylo povinností žalovaného zabývat se detailně touto otázkou a postačilo, pokud na obecnou námitku odpověděl stejně obecným vypořádáním.

30. Stejně tak se žalovaný zabýval (byť jen stručně v posledním odstavci na str. 8 napadeného rozhodnutí) i námitkou neurčitosti výroku o zřízení věcného břemene, přičemž odkázal na výrok rozhodnutí o vyvlastnění, z něhož je zřejmé, v jakém rozsahu má být věcné břemeno zřízeno. Ve výroku I rozhodnutí o vyvlastnění je jednoznačně uvedeno, že věcné břemeno se zřizuje *v mezích a hranicích daných geometrickým plánem č. 1197-1004/2022 vyhotoveným firmou ADITIS s.r.o. (...) ověřeným dne 23. 2. 2022*. Geometrický plán je součástí správního spisu, přičemž žalobce se s ním zjevně seznámil, a soudu tak ani není zřejmé, z čeho žalobce dovozuje, že rozsah omezení vlastnického práva nebyl řádně vymezen. Není úkolem soudu, aby za žalobce takto uplatněný žalobní bod domýšlel. Pokud jde o žalobcovu poznámku, že omezení vlastnického práva nemá mít podobu zřízení věcného břemene, ale jde o služebnost inženýrské sítě ve smyslu soukromého práva, není to názor zcela nesprávný, nicméně z toho neplyne, že by správní orgány pochybily. Jde pouze o to, že zákon o vyvlastnění používá jinou terminologii než § 1267 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož jde o služebnost inženýrské sítě. Zákon o vyvlastnění označuje tentýž právní institut jako věcné břemeno [§ 1, § 2 či § 24 odst. 3 písm. a) bod 2 zákona o vyvlastnění]. Napadené rozhodnutí i rozhodnutí o vyvlastnění pouze respektují terminologii veřejnoprávního předpisu, byť obsahově jde o totéž. Žalobní bod není důvodný.
31. V dalším žalobním bodu žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, podle něhož měl námitky proti trase vedení podzemního kabelu vznášet již v územním řízení. V tomto bodě lze žalobci přisvědčit také pouze zčásti. Žalovaný při vypořádání námítky týkající se možné změny trasy vedení podzemního kabelu mj. uvedl, že žalobce měl takovou námitku uplatnit již v územním řízení a pokud, jak žalobce tvrdil, byl v tu dobu hospitalizovaný, měl využít zplnomocněného zástupce. Tato úvaha je skutečně nepřipadná. Předmětem územního řízení je primárně posouzení otázky, zda lze konkrétní záměr, jehož parametry jsou popsány v projektové dokumentaci, umístit na konkrétním místě v prostoru, a to zejména z hlediska jeho souladu se zákonem, prováděcími předpisy, obecnými požadavky na využití území a územně plánovací dokumentací, stanovisky a rozhodnutími dotčených orgánů apod. [§ 90 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), účinného do 31. 12. 2023]. Úkolem stavebního úřadu přitom není posuzovat, zda je umístění záměru v daném konkrétním místě vhodné nebo zda jsou splněny všechny podmínky pro případné vyvlastnění. V územním řízení není pro takovou polemiku místo.
32. K otázce posouzení možnosti vyvlastnění pozemku v územním řízení se již v minulosti několikrát vyslovil NSS, a to například v rozsudku ze dne 2. 3. 2017, č. j. 10 As 294/2016-29. V něm shrnul, že „v územním řízení je nutné pouze posoudit, zda je teoreticky možné vyvlastnit pozemek, k němuž žadatel o vydání územního rozhodnutí nemá žádný majetkoprávní

titul. Jednotlivé podmínky pro vyvlastnění se posuzují v samostatném řízení o vyvlastnění.“ (důraz doplněn soudem).

33. V rozsudku ze dne 26. 7. 2016, č. j. 2 As 21/2016-83, NSS uvedl: „O vyvlastnění však není rozhodováno v územním řízení, ale je o něm zahajováno samostatné vyvlastňovací řízení (srov. § 18 zákona o vyvlastnění). Pro účely územního řízení a aplikace § 86 odst. 3 část věty za středníkem stavebního zákona [později nahrazen § 184a odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2023] je tak pouze třeba posoudit předběžnou otázku, zda teoreticky lze pozemek, k němuž žadatel nemá majetkoprávní titul ani souhlas vlastníka, vyvlastnit. O takové předběžné otázce si přitom stavební úřad v územním řízení může v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu sám učinit úsudek, čímž ovšem není nikterak předjímán výsledek případného vyvlastňovacího řízení. [...] **Zda je skutečně dán veřejný zájem na dosažení takového účelu a zda jsou naplněny ostatní v zákoně o vyvlastnění uvedené podmínky, ovšem není třeba v územním řízení zvláště zkoumat, neboť to není jeho předmětem [...].** S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že krajský soud nepochybil, když se odmítl zabývat tím, zda byl v územním řízení prokázán veřejný zájem, a když zcela správně konstatoval, že otázka veřejného zájmu na realizaci stavby nebyla (a neměla být) předmětem posuzování žádosti osoby zúčastněné na řízení o vydání územního rozhodnutí. Taková otázka naopak bude stěžejní v řízení o vyvlastnění.“ (důraz doplněn soudem).
34. Úvaha, odkazující žalobce s námitkou proti trase podzemního vedení do územního řízení, tedy není správná.
35. Stejně tak není přiléhavá ani úvaha o tom, že byl-li žalobce v průběhu územního řízení hospitalizován, mohl si zvolit zástupce, který za něj mohl jednat. To sice žalobce udělat mohl, a bylo by to vhodné, pokud o probíhajícím územním řízení věděl, nicméně zmocnění zástupce pro územní řízení nebylo jeho povinností. Navíc, jak již bylo uvedeno, v územním řízení by se stavební úřad otázkou vhodnosti zvolené trasy podzemního vedení z hlediska naplnění podmínek pro vyvlastnění ani nemohl zabývat.
36. I přes uvedené nesprávnosti a nepřesnosti však dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí v přezkumu zákonnosti ob stojí. Žalobce totiž přehlíží, že se žalovaný vypořádání námitky věnoval i na jiném místě napadeného rozhodnutí (poslední odstavec na str. 6). Zde uvedl, že námitku zpochybňující zvolenou trasu věcného břemene, resp. podzemního elektrického vedení, žalobce uplatnil opožděně a vyvlastňovací úřad (a přeneseně i žalovaný) neměl povinnost k této námitce přihlížet. Žalovaný se tedy k takto uplatněným námitkám meritorně vyjádřil jen stručně a nad rámec nezbytného odůvodnění.
37. Soud odkazuje na § 20 odst. 2 zákona o vyvlastnění, který stanoví, že *námítky proti vyvlastnění a důkazy k jejich prokázání mohou být uplatněny nejpozději při ústním jednání; k později uplatněným námitkám a důkazům se nepřihlíží. O tomto následku musí být účastníci poučeni v uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení.*
38. O lhůtě k uplatnění námitek a důkazů byl žalobce řádně poučen v písemném uvědomění o zahájení řízení ze dne 4. 4. 2023. Tento přípis byl žalobci doručen fikcí dne 17. 4. 2023. Ústní jednání se v dané věci konalo dne 22. 6. 2023. Z protokolu o ústním jednání přitom plyne, že žalobce v jeho průběhu námitky proti zvolené trase podzemního elektrického vedení neuplatnil a neučinil tak ani v žádném ze svých předchozích písemných podáních adresovaných vyvlastňovacímu úřadu. Poprvé tak učinil až v písemném podání ze dne 21. 7. 2023 doručeném téhož dne vyvlastňovacímu úřadu. Teprve zde totiž uvedl, že hodlá pozemek, jehož se týká vyvlastnění, stavebně využít a (bez bližších podrobností) zmínil i

změnu trasy vedení. Do té doby uplatňoval výhrady prakticky jen proti výši stanovené náhrady.

39. Za daných okolností tak dospěl žalovaný ke zcela správnému závěru, že námitka týkající se změny trasy vedení je opožděná a v důsledku koncentrace plynoucí z § 20 odst. 2 zákona o vyvlastnění k ní nelze přihlížet.
40. Soud si je v této souvislosti vědom skutečnosti, že nesouhlas s trasou podzemního elektrického vedení vyjádřil žalobce vůči vyvlastniteli již před zahájením vyvlastňovacího řízení. O tom svědčí jeho, ve správním spise založený, nedatovaný přípis, v němž zvolenou trasu odmítl a k němuž přiložil i schematický náskres jím navrhované trasy, která se mírně odchyluje od trasy navržené vyvlastnitelem. Existence tohoto vyjádření si byl ostatně vědom i žalovaný, který jej zmínil v napadeném rozhodnutí. Z hlediska postupu vyvlastňovacího orgánu po zahájení vyvlastňovacího řízení ale nemá takové vyjádření žádný význam. Je povinností vyvlastňovaného, aby vyvlastňovacímu úřadu jasně vyjevil důvody nesouhlasu s vyvlastněním. Vyvlastňovací úřad nemůže jen ze stanoviska plynoucího z dřívějších vyjádření vyvlastňovaného adresovaných vyvlastniteli dovozovat a domýšlet si, že stejné námitky a výhrady stále platí a vyvlastňovaný je hodlá uplatňovat znovu i ve vyvlastňovacím řízení. Pokud tedy hodlal žalobce účinně uplatnit námitky proti zvolené trase vedení, měl tak učinit řádně a včas vůči vyvlastňovacímu orgánu před uplynutím koncentrační lhůty plynoucí z § 20 odst. 2 zákona o vyvlastnění. Z podkladů založených ve správním spise plyne, že tak neučinil.
41. Soud proto shledal i tento žalobní bod nedůvodným.
42. Konečně v posledním žalobním bodu žalobce namítá, že není zřejmé, zda vyvlastňovací řízení probíhalo podle zákona o vyvlastnění nebo na něj dopadají i ustanovení liniového zákona. Soud k této otázce uvádí, že záměry energetické infrastruktury, na jejichž přípravu, umístování a získávání práv pro ně se vztahuje liniový zákon, jsou definovány v jeho § 1 odst. 4. Toto ustanovení rozlišuje mezi prostými *stavbami a zařízeními energetické infrastruktury* a kvalifikovanou skupinou *vybraných staveb energetické infrastruktury*. Projednávaný záměr nelze jistě zařadit do druhé skupiny, která je definována výčtem uvedeným v druhé větě § 1 odst. 4 liniového zákona. I přesto se však jedná o „prostý“ záměr energetické infrastruktury, kterou se podle první věty cit. ustanovení rozumějí *stavby a zařízení elektrizační soustavy, pokud nejsou v rozporu s platnou politikou územního rozvoje, územním rozvojovým plánem a se zásadami územního rozvoje a stavby s nimi související*. Jde o součást distribuční soustavy ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bodů 1 a 4 energetického zákona. I na prosté záměry, které se mají stát součástí energetické infrastruktury, tedy dopadá úprava obsažená v liniovém zákoně.
43. Žalobce tu zřejmě naráží na tu část odůvodnění napadeného rozhodnutí, v níž žalovaný vytkl vyvlastňovacímu úřadu, že v uvědomění o zahájení vyvlastňovacího řízení v rozporu s § 2 odst. 1 liniového zákona nepoučil žalobce o tom, že se na řízení vztahuje i tento zákon. Z tohoto důvodu dospěl žalovaný k závěru, že se v tomto případě nemohou uplatnit ustanovení liniového zákona. Právě z tohoto důvodu žalovaný změnil rozhodnutí o vyvlastnění a odstranil z něj zmínky o aplikaci liniového zákona. Tím však žalovaný podle soudu nezpochybnil, že jde o záměr, na který vztahuje liniový zákon. Pouze dospěl k závěru, že v důsledku opomenutí vyvlastňovacího úřadu nelze uplatnit ustanovení liniového zákona, která žalobce znevýhodňují. Aniž by soud podrobně rozebíral, zda je tato úvaha správná, podstatné je, že žalobce ani náznakem neuvedl, zda a jakým způsobem mohl být tímto

postupem žalovaného zkrácen na svých právech nebo jak to mohlo případně ovlivnit zákonost napadeného rozhodnutí. Naopak, žalobce výslovně v žalobě uvedl, že jde o vadu, která je *ve své podstatě pro žalobce příznivou*. Ani závěrečný žalobní bod proto není důvodný.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

44. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji zamítl [§ 78 odst. 7 s. ř. s.]. Vady napadeného rozhodnutí, k nimž by musel přihlédnout i bez námítky, soud neshledal.
45. Soud neprovedl žalobcem navržené důkazy, neboť všechny jím označené listiny tvoří součást správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí.
46. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, náleželo by mu proto právo na náhradu nákladů řízení. Nad rámec jeho běžné úřední činnosti mu ovšem žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly.
47. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádnou povinnost a nejsou dány ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro něž by jí bylo možné přiznat náhradu nákladů řízení. Náhrada nákladů řízení jí proto nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. března 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu